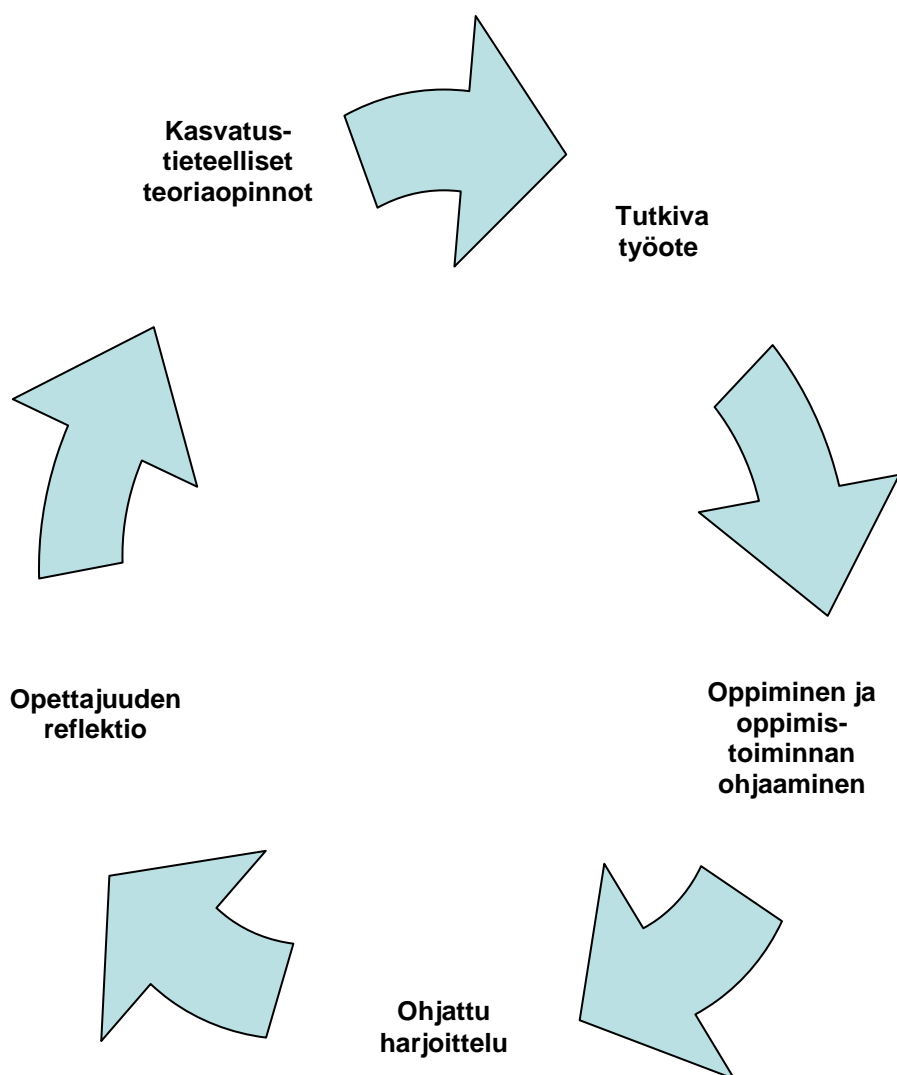

Opettajan pedagogiset opinnot (60op)

Sisällysluettelo

1	Opintojen lähtökohdat	3
2	Lukuvuosi 2013–2014 Opinto-oikeus Ilmoittautuminen Yhteystiedot Opintotuki Tenttimiskäytännöt ja opintosuoritukset Opintosuoritusten arviointi Korvaavuudet	3
3	Koulutuksen tuottama kelpoisuus Todistus	5
4	Lähiopetusjaksot lukuvuonna 2013–2014	5
5	Opetussuunnitelma 2013–2014 Opintojen keskeiset teemat, toteutus ja työmuodot Teemoihin integroituvat osaamistavoitteet	7
	<i>Kasvatustieteelliset teoriaopinnot</i> Johdatus kasvatustieteisiin Kasvatus- ja kehityspsykologia Koulutus, yhteiskunta ja kulttuuri Oppiminen ja opetuksen suunnittelu	8
	<i>Didaktisesti painottuneet opinnot</i> KKOP0001+KKOP0002 Oppimisympäristöt, opetuksen toteuttaminen ja oppimistoiminnan ohjaaminen	8
	<i>Ammatillinen kehittyminen ja tutkiva työote: työssäoppiminen</i> KKOP0003 Opettajuus ja ammatillinen kehittyminen KKOP0004 + KKOP0005 Ohjattu harjoittelu; työssäoppiminen KKOP0006+ KKOP0007 Tutkimus opettajan työn tukena	9
6	Syventävästä harjoittelusta ohjaavalle opettajalle	11
	Lähiopetusjaksojen työjärjestys	12

Erilliset opettajan pedagogiset opinnot 60 op

Tervetuloa opiskelemaan Lapin yliopistoon erillisiä opettajan pedagogisia opintoja (60op) lukuvuonna 2013–2014. Opinnot toteutetaan kasvatustieteiden tiedekunnassa, Opetus- ja kasvatusalan täydennyskoulutusyksikössä. **Opinnot painottuvat aikuiskoulutukseen.** Tässä oppaassa kerrotaan keskeiset asiat opintojen tavoitteista, toteutumisesta ja muista käytännöistä.

1 Opintojen lähtökohdat

Erillisten opettajan pedagogisten opintojen lähtökohtana on näkemys opiskelijasta oman oppimisensa ja opettajuutensa itsenäisenä rakentajana, tutkivaa työtettä toteuttavana, omatoimisena ja aktiivisena, yhteistoiminnallisena oppijana. Opiskelija nähdään opetuksen kehittämisen kriittisenä yhteistyökumppanina, jonka toiveita ja tavoitteita opinnoissa kuullaan ja niitä käytetään opintojen kehittämisen suunnittelussa. Opiskelijapalautetta kerätään aktiivisesti ja sitä käytetään kehittämis- ja tutkimustyön aineistona. Jokainen opiskelija asettaa itselleen omat lähtökohtansa huomioiden henkilökohtaiset oppimistavoitteet, dokumentoi ne, itsearvioi opiskeluaan ja oppimistaan opintojen kuluessa, saa palautetta sekä henkilökohtaisesti että ryhmän jäsenenä sekä päivittää ja suuntaa tavoitteitaan arvioinnin perusteella. Opintojen keskeisenä tavoitteena on, että opintojen aikana opiskelija tiedostaa oman monitieteisen asiantuntijuutensa, aiemmin hankitun osaamisensa ja kohdistaa opintojen aikaiset henkilökohtaiset oppimistehtävänsä ja tavoitteensa oman asiantuntijuutensa kehittämiseksi.

Pedagogiset opinnot antavat opiskelijalle valmiuksia toimia erilaisissa koulutustehtävissä ja koulutuksen aikana etsitään näkökulmia lähentää opetustyötä koulujen ulkopuoliseen maailmaan. Opiskelevat tutustuvat ohjatun harjoittelun aikana harjoitteluoppilaitoksen toimintakulttuuriin ja työssä oppimisen ohjaukseen. Ohjatun harjoittelun aikana opiskelijan on mahdollista hahmottaa työelämää opetuksen yhteistyötahona sekä yrittäjyyttä oppilaitoksen opetuksen osana.

2 Lukuvuosi 2013–2014

Aktiivinen osallistuminen opintoihin on opintojen edistymisen edellytys ja mahdollistaa opintokokonaisuuden suorittamisen yhden lukuvuoden aikana. Opiskelu toteutuu monimuotoisesti: ryhmässä/ryhmissä lähiopetusjaksoilla, Optima – verkko-oppimisympäristössä, itsenäisenä työskentelynä sekä ohjattuna harjoitteluna. **Lähiopetus alkaa maanantaina 16.9.2013 ja päättyy viikolla 36/2014.**

On huomattava, että kasvatustieteellisten teoriaopintojen osalta opintoja voi suorittaa jo etukäteen ja että yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan luento-opetus alkaa mahdollisesti jo ennen pedagogisten opintojen ensimmäistä lähiopetustapaamista; kts. tarkemmin tiedekunnan opetusohjelma.

Opinto-oikeus

Erillisiin opettajan pedagogisiin opintoihin valitulla opiskelijalla on varsinainen opinto-oikeus suorittaa opettajan pedagogiset opinnot (60 op). Opinto-oikeus on rajoitettu niin, että se päättyy kolmen lukukauden kuluttua opintojen alkamisesta. Opintoihin voi hakemuksesta saada jatkoaikaa vain erittäin perustellusta syystä. Hakemuksessa on eriteltävä puuttuvat opintosuoritukset ja esitettävä suunnitelma siitä, miten opiskelija aikoo suorittaa kyseessä olevat opinnot. Osasuoritusten vanheneminen tulee erikseen tarkistaa. Opinto-oikeudelle myönnetään jatkoaikaa vain kerran välittömästi varsinaisen opinto-oikeuden jatkoksi. Opintoajan pidennystä on anottava kirjallisesti kasvatustieteiden tiedekunnalta.

Ilmoittautuminen

Opiskelijaksi hyväksytyn tulee ilmoittautua opintojen alussa yliopiston opiskelupalveluihin. Ilmoittautumisen voi hoitaa henkilökohtaisesti tai postitse. **Jotta ilmoittautuminen tulee voimaan perusopiskelijan osalta, on hänen suoritettava ylioppilaskunnan jäsenmaksu.**

Opiskelupalvelut ovat yliopistolla E-sivessä, 1. krs, puhelin 040 485 6583, 040-4844478 ja sähköpostiosoite opinto@ulapland.fi. Lukuvuodeksi 2013–2014 opettajan pedagogisiin opintoihin opiskelemaan hyväksytyjen ilmoittautumisaika päättyy **30.7.2013, klo 16.15**.

Yhteystiedot

Lapin yliopisto
(Yliopistonkatu 8)
PL 122
96101 Rovaniemi
puh. (016) 341 341
www.ulapland.fi
sähköposti: etunimi.sukunimi@ulapland.fi

Kasvatustieteiden tiedekunnan kanslia

Kanslian postiosoite on PL 122, 96101 Rovaniemi. Kansliassa pidetään opintorekisteriä. Opintosuorituksiin ja rekisteröintiin liittyviin kysymyksiin vastaavat koulutussihteeri Tarja Tuisku, puhelin 040 484 4136 ja opintoasiainsihteeri Leena Tähtisaari, puhelin 040 484 4142.

Tiedekunnan täydennyskoulutusyksikön koulutuspäällikkö on Janette Tolppi-Raittimo, puhelin 040 484 4135, kasvatustieteiden tiedekunnan opintopäällikkö on Terhi Mella, puhelin 040 484 4125.

Opettajan pedagogisten opintojen vastaava yliopistonlehtori on

Helena Koskinen
Kasvatustieteiden tiedekunta
vastaanotto sopimuksen mukaan
puhelin 040 484 4117, työhuone: D 328, D-siipi kolmas kerros.

Opintotuki

Opintotukea myönnetään vain päätoimiseen opiskeluun. Lähempiä tietoja saa yliopistolla opintotoimistosta ja Kelasta.

Tenttimiskäytännöt ja opintosuoritukset

Opettajan pedagogisiin opintoihin kuuluvat kasvatustieteelliset teoriaopinnot eivät sisälly lähiopetusjaksojen opetukseen, ne suoritetaan integroituna kasvatustieteiden tiedekunnan opetusohjelman mukaisesti. **Kasvatusalan perusopinnot** ovat kasvatustieteiden tiedekunnan perusopetusta. Opintojaksoihin kuuluvat luennot ja kirjallisuus tentitään tiedekunnan opinto-oppaassa mainitulla tavalla. Kasvatustieteelliset teoriaopinnot voi suorittaa myös kesäyliopistoissa tai avoimessa yliopistossa samanaikaisesti opettajan pedagogisten opintojen kanssa tai valmiiksi ennen opettajan pedagogisten opintojen alkua. **Muut opettajan pedagogisten opintojen opintojaksot** suoritetaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti; oppimistehtävinä henkilökohtaisesti tai pari- ja ryhmätehtävinä ja harjoituksina, seuraamalla luento-opetusta lähiopetusjaksoilla, verkkotyöskentelynä, käytännön työssäoppimisena (ohjattu harjoittelu), seminaarityöskentelynä tai muulla opettajan kanssa sovittavalla tavalla.

Ohjatun harjoittelun voi suorittaa yliopistossa, ammattikorkeakoulussa, ammatillisessa toisen asteen oppilaitoksessa, vapaassa sivistystyössä tai muussa hyväksytyssä oppilaitoksessa/organisaatiossa (ei perusopetuksessa). Ohjattu harjoittelu sisältää *orientoivan harjoittelun*, jossa seurataan opetusta ja tutustutaan oppilaitoksen toimintaan opiskelijan itse laatiman suunnitelman mukaisesti (verkkotyötilassa ohjaava lomake) sekä *syventävän harjoittelun*, jossa opiskelija harjoittelee opetustyötä kontaktiopetuksessa. Syventävää harjoittelua varten opiskelija etsii harjoittelupaikan ja sopii harjoitteluoppilaitoksesta itselleen ohjaavan opettajan, joka vastaa opiskelijan ohjauksesta harjoittelun kuluessa. Harjoittelupaikka hyväksytetään yliopistolla ja ennen harjoittelun aloittamista järjestetään aloituskeskustelu. Ohjaavan opettajan tulee olla opettajan pedagogiset opinnot suorittanut henkilö. Ainakin osa orientoivaa harjoittelua

tulee olla suoritettuna ennen syventävän harjoittelun aloittamista. Ohjatussa harjoittelussa on lähtökohtana tutkiva työote. Harjoittelujen aikana opiskelijan voi kerätä aineistoa opinnoissa vaadittavaa tutkielmaa/artikkelia varten. Harjoittelu on palkatonta ohjattua opiskelua, työssäoppimista.

Opintosuoritusten arviointi

Kasvatustieteelliset teoriaopinnot ja tutkielma/artikkeli arvioidaan numeerisesti 1-5. Muut opintokokonaisuudet arvioidaan asteikolla hyväksytty-täydennettävä-hylätty.

Korvaavuudet

Aiemmin suoritettavat aikuiskasvatustieteen tai kasvatustieteen perusopinnot / vastaavat opintojaksot luetaan hyväksi opettajan pedagogisiin opintoihin, kuitenkin niin etteivät vaaditut opintopistemäärät alitu. Kokonaisuutena suoritettu aikuiskasvatustieteen tai kasvatustieteen perusopintokokonaisuus (appro) korvaa opettajan pedagogisissa opinnoissa vaadittavat kasvatustieteelliset teoriaopinnot. Muut korvaavuudet annetaan vastaavasta yliopistotasoisesta opintosuorituksesta. Korvaavuuksista sovitaan opettajan pedagogisten opintojen yliopistonlehtorin kanssa opintojen alussa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelun yhteydessä.

3 Koulutuksen tuottama kelpoisuus

Erilliset opettajan pedagogiset opinnot (60op) antavat **pedagogisen kelpoisuuden** koko koulutuskentälle:

- * ammatillisten oppilaitosten,
- * ammattikorkeakoulujen,
- * aikuiskoulutuskeskusten,
- * vapaa sivistystyön oppilaitosten sekä
- * lukion ja peruskoulun opettajien tehtäviin.

Pedagogisen kelpoisuuden lisäksi eri oppilaitoksissa vaaditaan aineenopettajalta koulutus- ja tieteenalaan kuuluvat opetettavan aineen riittävät opinnot sekä korkeakoulututkinto tai vastaava. Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuudesta 986/1998 ja siihen tehdyt muutokset.

Todistus

Kasvatustieteiden tiedekunta antaa erilliset opettajan pedagogiset opinnot (60op) suorittaneelle todistuksen, josta ilmenee koulutuksen tuottama kelpoisuus. Erilliset opettajan pedagogiset opinnot vastaavat yliopistojen tutkinnoista annetun asetuksen (794/2004) 19 § mukaisia opettajan pedagogisia opintoja ja ovat opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 986/1998 tarkoittamat 60 op laajuiset opettajan pedagogiset opinnot. Kasvatustieteiden tiedekuntien opiskelijat voivat sisällyttää opettajan pedagogiset opinnot tutkintoonsa.

4 Lähiopetusjaksot lukuvuonna 2013–2014

Lähiopetusjaksojen yksityiskohtainen ohjelma jaetaan ensimmäisessä lähitapaamisessa 16.9.2013 klo 9.15 alkaen.

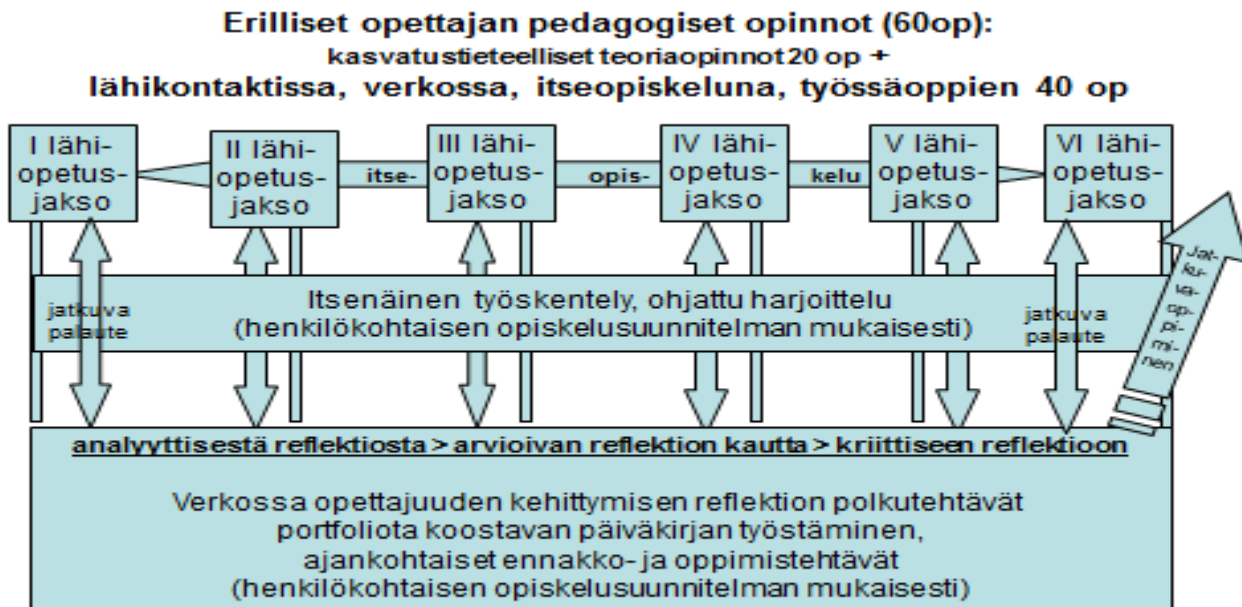
jakso I viikko 38	16.9.–18.9.2013	jakso II viikko 42	14–16.10.2013
jakso III viikko 46	11–13.11.2013	jakso IV viikko 50	9-11.12.2013
jakso V viikko 3	13–14/15.1.2014	jakso VI vaihtoehtoisesti viikolla 10 tai 17 tai 20 tai 36 /2014	

opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan

Opiskelijalla on mahdollisuus henkilökohtaiseen ja/tai ryhmätutorohjaukseen erikseen ilmoitettavana ajankohtana opintoajan kuluessa.

5 OPETUSSUUNNITELMA 2013–2014

Opettajan pedagogiset opinnot toteutuvat sulautuvan opetuksen (blended learning) periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on kokonaisvaltaisen prosessin toteuttaminen yhteistoiminnallisesti ja opiskelijälähtöisesti niin, että opiskelijan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, aiempi osaaminen ja opetusala-suuntautuminen on mahdollista huomioida opiskelussa. **Opinnot sisältävät kasvatustieteellisiä teoriaopintoja (20 op), didaktisesti painottuneita opintoja (13 op) ja ohjattua harjoittelua sekä ammatillista kehittymistä tukevia opintoja (27 op).**

OPINTOJEN KESKEISET TEEMAT:

- Aikuisen oppiminen
- Opetuksen toteuttaminen ja oppimisen ohjaus
- Tutkiva työote ja työssäoppiminen
- Ammatillinen kehittyminen

Toteutus- ja työmuodot: lähitapaamisissa ja verkossa toteutuvilla luento- ym. toiminnoilla, yksilö- ja/tai ryhmätehtävillä sekä seminaarityöskentelyllä tuetaan opiskelijan työssäoppimista; so. syventävässä harjoittelussa toteutettavan opetuksen suunnittelua, toteuttamista ja arviointia sekä henkilökohtaisen asiantuntijuuden kehittymistä ja reflektiota.

Teemojen kautta integroidusti koostuvat OSAAMISTAVOITTEET:

Opintojen jälkeen opiskelija:

- *osaa tulkita opetustyön oppimisteoreettisia lähtökohtia ja tiedostaa ne oman toimintansa perusteiksi oppimisprosessin ohjaajana
- *osaa perustella vuorovaikutuksen ja dialogin merkitystä oppimisprosessissa
- *osaa soveltaa oppijan itseohjautuvuutta ja aktiivisuutta edistäviä ohjaus-/opetusmenetelmiä
- *harjaantuu tunnistamaan oppijoiden erilaisuutta ja osaa eritellä kohtaamiseen ja kommunikaatioon vaikuttavia tekijöitä
- *tuntee erilaisia näkökulmia opetussuunnitelmiin
- *tuntee linjakkaan opetuksen teoreettisen mallin ja osaa suunnitella, toteuttaa, ohjata ja arvioida itsenäisesti ja yhteistoiminnallisesti linjakkaita oppimistilanteita ja oppimista huomioiden henkilökohtaisen osaamisensa soveltamisen käytäntöön
- *osaa analysoida ja perustella opetustilanteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa tekemiään valintoja teoreettisesti huomioiden saamansa palautteen
- *tiedostaa toimintakulttuurin vaikutuksia oppimisympäristön rakentumiselle ja on tutustunut harjoitteluoppilaitokseen organisaationa; toimintaa säätelevään lainsäädäntöön ja työelämäyhteyksiin
- *tiedostaa ryhädynaamisen tekijöiden merkityksen oppimisympäristön rakentumisessa ja oppimisen tukemisessa sekä harjaantuu havainnoimaan oppijoita ryhmän jäsenenä
- *on harjaantunut keräämään, vastaanottamaan ja antamaan palautetta jatkuvana prosessina sekä henkilökohtaisen kehittymisen että oppimisen ohjauksen näkökulmista
- *tiedostaa internetin ja sosiaalisen median opetuskäytön haasteita ja mahdollisuuksia
- *harjaantuu käyttämään ja arvioimaan Optima -verkko-oppimisympäristöä opiskelussa ja oppimisen toteuttamisessa
- *on harjaantunut tutkivassa työtöteessä ja osaa dokumentoida eritellä ja arvioida omaa toimintaansa sekä kirjoittaa tutkimastaan/kokemastaan tieteellistä/ammattillista tekstiä
- *asenoituu rakentavan kriittisesti koulutuksen/ opetuksen toteuttamistapoihin ja niiden kehittämiseen
- *tiedostaa työssä jaksamisen haasteet ja työn eettiset normit
- *tunnistaa omat oppimistavoitteensa ja sitoutuu niiden tavoittelemiseen sekä tiedostaa pedagogisen toimintansa jatkuvasti kehittyvänä prosessina ja laatutyönä
- *tunnistaa vertaistuen (mentor-aktor) merkityksen sekä oppimisessa että työssä
- *tunnistaa henkilökohtaiset vahvuudet ja aiemmin hankkimansa osaamisen vaikutukset opettajuuden kehittymiselle tuntien kumulatiivisen oppimisen periaatteet ja osaa arvioida omaa asiantuntijuuttaan työelämälähtöisesti
- *asenoituu oman osaamisensa päivittämiseen aktiivisesti ja tiedostaa henkilökohtaisen käyttöteorian kehittämisprosessin

teemat ja keskeiset sisällöt:

aikuisen oppiminen – aikuinen oppijana:

- *oppijan kohtaaminen
- *ohjaus: arviointi ja palaute
- *oppimistyylit ja – strategiat
- *vuorovaikutus ja ryhmäytyminen
- *erilaiset oppijat
- *monikulttuurisuus oppimisympäristössä
- *osaamistavoitteet/kompetenssit
- *ihmiskäsitys, oppimiskäsitys, tietokäsitys

opetuksen toteuttaminen ja oppimisen ohjaus:

- *vertaileva katsaus opetussuunnitelmiin
- *oppilaitoksen toimintakulttuuri
- *verkko oppimisympäristönä
- *oppimisen arviointi
- *työtävät, motivointi ja aktivointi
- *toteuttamismalleja ja ympäristöjä
- *ohjaus ja vuorovaikutus verkko-opetuksessa

tutkiva työote ja työssäoppiminen:

- *työelämävalmiudet
- *tieto, taito, asenne – kompetenssit
- *oman työn arviointi
- *reflektio
- *tutkimus opettajan työn tukena: dokumentointi, analyysi, raportointi

ammattillinen kehittyminen:

- * koulutuksen tavoitteet – henkilökohtaiset tavoitteet ja odotukset
- *asiantuntijuus, opettajaidentiteetti ja kouluttajuus
- *osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- *monitieteisyys
- *pedagoginen ajattelu
- *käyttöteorian rakentuminen

Arviointi: hyväksytty – hylätty – täydennettävä, tutkielma ja perusopinnot arvioidaan 5-1, täydennettävä

Ajankohta: 1.8.2013–31.12.2014

Kohderyhmä: erillisen haun kautta valitut opiskelijat

Aikataulu: kts. lähiopetuksen aikataulutus ja tiedekunnan opetusohjelma

Korvaavuudet: kasvatustieteen tai aikuiskasvatustieteen perusopinnot korvaavat opintoihin kuuluvat 20 op kasvatustieteelliset teoriaopinnot

Vastuhenkilö: yliopistonlehtori Helena Koskinen

Opetuskieli: suomi

Ilmoittautuminen: opintoihin ilmoittaudutaan opinto-oikeuden alkaessa, opintojaksokohtaisia tai muita ilmoittautumisia ei tarvita paitsi kasvatusalan perusopinnot; lähiopetusjaksoilla on läsnäolovelvollisuus.

KASVATUSTIETEELLISET TEORIAOPINNOT (20 op)

Theories of education

- toteutuvat integroituna kasvatustieteiden tiedekunnan perusopetuksessa tiedekunnan opetussuunnitelman mukaisesti
- kasvatustieteellisten teoriaopintojen erityistavoitteena on tukea opiskelijaa tiedostamaan opintojaksojen sisältöjen yhteys omaan opetustyöhön, oppimisen ohjaukseen ja arviointiin sekä omaksumaan tieteenalalle ominaisia käsitteitä ja käytäntöjä

Johdatus kasvatustieteisiin 6 op

Kasvatus- ja kehityspsykologia 5 op

Koulutus, yhteiskunta ja kulttuuri 5 op

Oppiminen ja opetuksen suunnittelu 4 op

DIDAKTISESTI PAINOTTUNEET OPINNOT (13 op)

Didactics - facilitating learning

KKOP0001 Oppimisympäristöt, opetuksen toteuttaminen ja oppimisen ohjaus (10 op)

Learning environments in adult education and facilitating adult learning

Sisältö: aikuisten opetuksen ja oppimisen teoreettiset ja didaktiset perusteet, vuorovaikutus ja oppijan kohtaaminen, oppimisen aktivoiminen ja ohjaus, opetuksen suunnittelu ja toteuttaminen, arviointi ja kehittäminen, etä-/verkkopedagogiikan haasteet.

Vaadittavat suoritukset: osallistuminen lähiopetusjaksoille, verkkopedagogiikan tehtävä, lukupiirintyöskentely ja aktivoivien työtapojen workshop.

Oheiskirjallisuutta; mm. lukupiireissä työstettäväksi:

Aikuisten oppimisen uudet muodot. Kohti aktiivista oppimista. 1993. toim. Kajanto, A.

Aktivoiva opetus. 1991. toim. Lonka, K. & Lonka, I. Kirjayhtymä: Helsinki

Ammatillisen opettajan käsikirja. 2009. toim. Helander, J. Hämeen ammattikorkeakoulu. HAMK julkaisut.

Goodson, I. 2001. Opetussuunnitelman tekeminen. (2001). Joensuu University Press: Joensuu

Kansanen, P. 2004. Opetuksen käsitemaailma. Ps-kustannus: Jyväskylä

Kauppila, R. A. 2003. Opi ja opeta tehokkaasti. Psykkinen valmennus oppimisen tukena. Opetus 2000. PS-kustannus: Jyväskylä

Kostiainen, E. Viestintä ammattiosaamisen ulottuvuutena. Jyväskylä (2003)

Koulutuksen arviointi. 2002. Lähtökohtia, malleja ja tilannekatsauksia. toim. Olkinuora, E. & Jakku-Sihvonen, R. & Mattila, E. Turun yliopiston kasvatustieteiden laitos: Turku

Kupias, P. 2008. Kouluttajana kehittyminen. Palmenia: Helsinki

Lehtinen, E. & Jokinen, T. 1996. Tutor: itsenäistyvän oppijan ohjaaja. Atena: Jyväskylä

Ongelmista oppimisen iloa - Ongelmaperustaisen pedagogiikan kokeiluja ja kehittämistä. 2005. toim. Poikela, E. & Poikela, S. University Press: Tampere

Oppimisen arvioinnin kontekstit ja käytännöt. 2013. toim. Räisänen A. Opetushallituksen raportit ja selvitykset. 2013:3.

http://www.oph.fi/download/147908_Oppimisen_arvioinnin_kontekstit_ja_kaytannot.pdf

Uusikylä, K. & Atjonen, P. 2005. Didaktiikan perusteet. WSOY: Helsinki

Valkonen, T. 2003. Puheviestintätaitojen arviointi. University Printing House: Jyväskylä

Wihersaari, J. 2010. Kohtaaminen – opettajuuden ydin? Tampereen yliopisto.

<http://acta.uta.fi/pdf/978-951-44-8310-3.pdf>

Vuorinen, I. 1993. Tuhat tapaa opettaa. Moreno instituutin julkaisusarja Naantali

Yhteistoiminnallisen oppimisen käsikirja. 2002. toim. Sahlberg, P. & Sharan, S. WSOY:HKI

Yliopisto- ja korkeakouluopettajan käsikirja. 2007. toim. Lindholm-Yläne, S. & Nevgi, A. WSOY: Helsinki

Ylönen, M. 2011. Aikuiset opin poluilla. Itä-Suomen yliopisto. Joensuu: Korpiljyvä Oy;
http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-0520-8/urn_isbn_978-952-61-0520-8.pdf

KKOP0002 Esteettömän opetuksen perusteita

(3 op)

Student Diversity in adult education

Sisältö: näkökulmia aikuisoppijaryhmien moninaisuuteen, aikuisten oppimisvaikeudet, monikulttuurisuus ja erilaisten oppijoiden kohtaaminen ja kommunikaatio.

Vaadittavat suoritukset: osallistuminen luento-opetukseen ja siihen liittyvä ennakkotehtävä sekä soveltava tehtävä.

Oheiskirjallisuutta; mm. lukupiireissä työstettäväksi:

Arvonen, A.; Katva, L. & Nurminen, A. 2010. Maahanmuuttajien oppimisvaikeuksien tunnistaminen. Opetus 2000. Ps-kustannus: Juva

Erytispedagogiikka ja aikuisuus, 2000. (toim.) Ladonlahti, T & Pirttimaa, R. Palmenia – kustannus: Helsinki

Miksi joka paikkaan pitää päästä 2013. (toim. Laitinen, M) kansanvalistusseura. Hansaprint Oy: Vantaa

Näkökulmia ammatilliseen erityisopetukseen, 2008. (toim.) Hokkanen, E; Kaikkonen, L & Kotila, H. WSOY: Helsinki

Paananen, S. 2006. Dysleksia, identiteetti ja biografinen oppiminen: dysleksia aikuisen elämäkerronnassa. Rovaniemi: Lapin yliopistopaino. Luettavissa

http://www.ulapland.fi/includes/file_download.asp?deptid=23476&fileid=11955&file=20071115094532.pdf&pdf=1

Vehmas, S. 2005. Vammaisuus. Johdatus historiaan, teoriaan ja etiikkaan. Gaudeamus: Helsinki

AMMATILLINEN KEHITTYMINEN JA TUTKIVA TYÖOTE, TYÖSSÄOPPIMINEN (27 op)

Professional development and inquiring work orientation, learning by doing

KKOP0003 Opettajuus ja ammatillinen kehittyminen (5 op)

Teacher identity and professional development

Sisältö: monitieteinen asiantuntijuus, opettaminen ammattina, ammatillinen kehittyminen ja oman toiminnan arvioiminen, oman opiskelun ja oppimisen suunnittelu, reflektio sekä kriittinen arviointi yksilön ja työyhteisön tasoilla, opettajan työn eettiset kysymykset

Vaadittavat suoritukset: osallistuminen luento-opetukseen, oppimista kokoavan päiväkirjan työstäminen, opettajuuden reflektiota tukevien tehtävien (A-D) työstäminen verkkotyötilassa. Tehtävät ovat: A= opiskelun ja oppimisen suunnittelu; B = opettajan asiantuntijuuden kollegiaalinen reflektointi; C = henkilökohtaisen pedagogisen osaamisen arvioiminen; D = kokoava kriittinen loppuarviointi.

Oheiskirjallisuutta; mm. lukupiireissä työstettäväksi:

Bollström-Huttunen, M; Pyysalo, R & Lonka, K. 2005. Matkaopas opettajalle. WSOY: Helsinki

Harjunen, E. 2002. Miten opettaja rakentaa pedagogisen auktoriteetin? Otteita opettajan arjesta. Suomen kasvatustieteellinen seura. Kasvatusalan tutkimuksia 10.

Hirsjärvi, S., Remes, R. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Tammi: Helsinki

Isopahkala-Bouret, U. 2008. Asiantuntijuus kokemuksena. Aikuiskasvatus. Vol. 28 (2), 84–93

Kauppila, R. A. 2003. Opi ja opeta tehokkaasti. Psykkinen valmennus oppimisen tukena. Opetus 2000. PS-kustannus: Jyväskylä

Kupias, P. 2007. Kouluttajana kehittyminen. Palmenia: Helsinki

Kupias, P.; Peltola, R. & Saloranta, P. 2011. Onnistu palautteessa. WSOY pro: Helsinki

Laine, T. & Malinen, A. 2009. Elävä peilisali. Aikuista pedagogiikkaa oppimassa. Kansanvalistusseura. Hansaprint Direct Oy: Helsinki

Leino, J. & Leino, A-L. 1997. Opettaminen ammattina. Kirjayhtymä: Helsinki

Luukkainen, O. 2004. Opettajuus: ajassa elämistä vai suunnan näyttämistä? Tampere: Tampereen yliopisto. Saatavilla <http://acta.uta.fi/pdf/951-44-5885-0.pdf>

Nuutinen, P. 2001, Opettajat vallassa ja vallan alla.

<http://sokl.joensuu.fi/verkkojulkaisut/kipinat/PirjoN.htm>. Luettu 28.3.2012

Opettajana ammattikorkeakoulussa. 2006. toim. Kotila, H. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Oppiminen ja opettajuus. 2002. toim. Lehtinen, E. & Hiltunen, T. Turun yliopisto: Turku

Oppiminen ja asiantuntijuus. 1999. Työelämän ja koulutuksen näkökulmia. toim. Eteläpelto, A. & Tynjälä, P. WSOY: Porvoo

Oppiminen työssä ja työyhteisössä. 2000. toim. Järvinen, A., Kivistö, T. & Poikela, E. WSOY: Porvoo

- Opetuksen tutkimuksen monet menetelmät.** 2004 (toim.) Kansanen, P & Uusikylä, K. Opetus 2000. Ps-kustannus: Jyväskylä
- Paaso, A.** 2010. Osaava ammatillinen opettaja 2020. Tutkimus ammatillisen opettajan tulevaisuuden työkuvasta. Acta Universitatis Lapponiensis 174. Lapin yliopistopaino: Rovaniemi
- Parkay, F.W.** 2002. Becoming a teacher. Allyn and Bacon: Boston
- Patrikainen, R.** 1999. Opettajuuden laatu. PS-kustannus: Jyväskylä
- Puolimatka, T.** 2004. Kasvatus, arvot ja tunteet. Tammi: Helsinki
- Portfolion monet mahdollisuudet,** 1996. toim. Pollari, P. & Kankaanranta, M. & Linnakylä, P. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos: Jyväskylä
- Raehelmi, O.** 2009. Hyvää, kaunista ja totta teoksessa Opettaja peilissä. Katse ammatillisen kasvuun. toim. Törmä ja Vuorikoski. Kansanvalistusseura: Helsinki. 79-88
- Sahlberg, J. & Leppilampi, A.** 1994. Yksinään vai yhteisvoimin - yhdessä oppimisen mahdollisuuksia etsimässä. Vantaan täydennyskoulutuskeskus: Helsingin yliopisto
- Skinnari, S.** 2004. Pedagoginen rakkaus. Kasvattaja elämäntarkoituksen ja ihmisen arvoituksen äärellä. PS-kustannus: Jyväskylä
- Tutkiva opettaja 2.** 1996. toim. Ojanen, S. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.

KKOP0004 + KKOP0005 Ohjattu harjoittelu; työssäoppiminen (14 op)
Supervised practice; learning by doing

Sisältö: oppilaitoksen toimintakulttuuri, oppimisympäristöt, opetustilanteen suunnittelu ja toteuttaminen sekä oppimisen arviointi ja palaute, opetussuunnitelmatyö, oppimateriaalin tuottaminen, oppilaitos työyhteisönä, opettaminen ammattina, oman toiminnan suunnittelu ja arviointi, asiantuntijuuden reflektio ja työelämäyhteydet.

HOX!!! 1.1.2012 voimaan tulleen SORA- lainsäädännön mukaan, **JOS HARJOITTELUYRYHMISSÄ ON ALAIKÄISIÄ OPISKELIJOITA, ON OPISKELIJAN ENNEN HARJOITTELUJEN ALOITTAMISTA ESITETTÄVÄ YLIOPISTOLLA RIKOSREKISTERIOTE.** Ote tilataan oikeusrekisterikeskuksesta vapaamuotoisella hakemuksella. Tarkemmat ohjeet annetaan opintojen alussa.

KKOP0005 Orientoivan harjoittelun toteutus ammatillisessa ja/tai aikuiskoulutuksessa: Opiskelija **työstää Optimassa orientoivaa harjoittelua ohjaavaa lomaketta,** jossa hän täsmentää **henkilökohtaiset opetuksen seurantatavoitteensa. Tavoitteet suunnataan jokaisen opiskelijan osalta uusiin haasteisiin** opettajana/opettajaksi kehittyemisessä: mihin asioihin haluaa erityisesti tutustua, mitä havainnoida sekä tarkastelee oppilaitoksen toimintakulttuuria ja toimintaa yleisesti. Kontaktiopetusta seurataan 30 tuntia. Opiskelija seuraa paitsi oman aineensa/tieteenalansa/aihealueensa opetusta ja mahdollisuuksien mukaan myös muuta opetustarjontaa, tutustuu opetussuunnitelmiin, opetusmuotoihin ja -menetelmiin, oppilaitoksen työelämähankkeisiin, oppilas-/opiskelijahuoltoon, selvittää opiskelija-arvioinnin perusteet sekä tutustuu oppilaitokseen työyhteisönä. Opiskelija perehtyy oppilaitoksen toiminnan ja laadun arviointiin. Orientoiva harjoittelu on opiskelijan **itsenäistä työskentelyä** eikä vaadi ohjaavaa opettajaa.

Orientoiva harjoittelu suoritetaan **pääosiltaan ennen syventävää harjoittelua** ja se on hyvä suorittaa siinä oppilaitoksessa, jossa myöhemmin suorittaa varsinaisen opetusharjoittelun. Orientoivan harjoittelun aikana opiskelija **työstää kokoavaa päiväkirjaa,** jossa hän tarkastelee asettamiensa tavoitteiden toteutumista ja reflektoi kokemuksiaan sekä pohtii omaa käsitystään ihmisestä, tiedosta ja oppimisesta huomioiden aiemmat kokemuksensa opettajuudesta. Päiväkirja täydennettynä syventävän harjoittelun havainnoilla ja reflektiolla voi toimia myös tutkielman/artikkelin lähtökohtana ja aineistona.

KKOP0006 Syventävän harjoittelun toteutus: Opetusharjoittelu antaa mahdollisuuden kokeilla ja yrittää uutta, tehdä virheitä ja oppia niistä. Harjoittelun voi suorittaa yliopistossa, ammattikorkeakoulussa, ammatillisella toisella asteella tai vapaassa sivistystyössä (ei perusopetuksessa). Opiskelija etsii ja sopii itselleen harjoittelupaikan ja **ohjaavan opettajan,** joka vastaa opiskelijan ohjauksesta harjoitteluoppilaitoksessa. Ohjaavan opettajan tulee olla pedagogisesti pätevä. Yliopisto hyväksyy harjoittelupaikat. Opiskelija toteuttaa mahdollisuuksien mukaan ohjaavan opettajan opetusvelvollisuuteen kuuluvaa työtä 60 tuntia, johon ei sisällytetä tuntien suunnittelua ja valmistautumista. Syventävässä harjoittelussa tulee olla ryhmässä toteutettavaa **kontaktiopetusta 40 tuntia** ja **muuta opettajan työtä 20 tuntia.** Muu työ voi olla opinnäytteiden, itsenäisen opiskelun ja käytännön opiskelun

ohjausta ja arviointia, osallistumista teemapäivien tai projektien suunnitteluun ja toteuttamiseen tai muuta oppilaitoksen toimintaan kiinteästi liittyvää työtä. Syventävä harjoittelu on mielekkäintä, jos opiskelija keskittyy kokonaisuuksiin eli suunnittelee ja toteuttaa sekä arvioi tietyn opintojakson. Harjoittelun tuntimäärä ei ole sitova, tärkeämpää on toteuttaa mielekäs kokonaisuus.

Harjoittelun aikana opiskelija osallistuu Optima-verkkotyötilassa opettajuuden reflektiota tukevaan keskusteluun opettajuuden haasteista omien harjoittelukokemustensa perusteella (osioon KKOP0004 kuuluva B-tehtävä) ja **arvioi harjoittelun lopuksi** oman opettajuutensa tilaa (osioon KKOP0004 kuuluva C-tehtävä) josta arvio liitetään harjoitteluraporttiin. Harjoittelun sujumista, tuntemuksia ja pohdintoja kirjataan portfolioa koostavaan päiväkirjaan.

Opiskelija laatii syventävää harjoittelua varten **suunnitelman, ja tuo** sen Optima-verkkotyötilassa niille varattuun **palautuslaatikkoon ennen harjoittelun aloituskeskustelua**. Suunnitelmassa opiskelija määrittelee henkilökohtaiset oppimistavoitteensa, tuo oppilaitoksen opetussuunnitelmasta toteutettavaa kontaktiopetusta määrittelevät tiedot sekä suunnittelee toteutuvaa opettajan muuta työtä. Suunnitelma tarkistetaan ja hyväksytään **harjoittelun aloituskeskustelussa** ennen opetuksen aloittamista. Keskustelussa **ovat mukana opettajan pedagogista opinnoista vastaava yliopistonlehtori yliopistolta, ohjaava opettaja harjoitteluoppilaitoksesta sekä opiskelija**. Tilaisuus voidaan toteuttaa myös puhelinneuvotteluna.

Harjoittelun päätyttyä opiskelija laatii harjoittelusta koostamansa päiväkirjan perusteella kokoavan (orientoiva ja syventävä) **raportin** ja palauttaa sen niille varattuun palautuslaatikkoon Optima-verkkotyötilassa. Raportti on henkilökohtaisia tavoitteita/kokemuksia kokoavasti arvioiva essee, jossa harjoittelun kokemuksia peilataan myös teoreettisesti. Opiskelija tarkastelee raportissa asettamiensa henkilökohtaisten seuranta- ja oppimistavoitteiden toteutumista sekä muita kokemuksiaan kontaktiopetuksessa ja kehittymistään opettajana sekä teorian että käytännön näkökulmista. Raporttiin liitetään opettajuuden reflektion C-tehtävä.

Vaadittavat suoritukset: osallistuminen lähiopetusjaksolla orientaatioon, orientoivan harjoittelu, syventävän harjoittelu, harjoitteluja (orientoiva ja syventävä) kokoava raportti ja opettajuuden reflektiota tukevat tehtävät. Vuorovaikutustaitoihin liittyvä tehtävä.

KKOP0006 + KKOP0007 Tutkimus opettajan työn tukena (8 op)

(ajankohtainen tutkimus ja tutkielma/artikkeli)

Research in teaching and learning

Sisältö: ajankohtaista oppimista, opiskelua ja/tai koulutusta koskeva tutkimus, tutkiva työote ja tieteellinen tiedonhankinta.

Vaadittavat suoritukset:

(KKOP0007) Tutustuminen alan ajankohtaiseen tutkimukseen ja valitun tutkimuksen esittely seminaarissa osallistumalla keskusteluun sekä (KKOP0008) tutkielman/artikkelin kirjoittaminen, esittely sekä toisen työn opponointi ja osallistuminen keskusteluun.

6 Syventävää harjoittelua ohjaavalle opettajalle

- 1 Ohjaava opettaja hyväksyy yhdessä yliopiston opettajan pedagogisten opintojen vastuulehtorin kanssa opiskelijan opetusharjoittelusuunnitelman.
- 2 Ohjaava opettaja täyttää opetusharjoittelun ohjausta koskevan lomakkeen, jossa sovitaan mm. ohjauksesta maksettavan sopimuspalkkion maksamisesta ja yhteystiedoista sekä lähettää lomakkeen yliopistolle harjoittelun alettua.
- 3 Ohjaava opettaja perehdyttää opiskelijan oppilaitoksen toimintaan kokonaisuutena ja opettajan työhön oppilaitoksessa.
- 4 Ohjaava opettaja seuraa opiskelijan pitämää opetusta ja antaa siitä säännöllistä suullista palautetta. Keskeistä on ohjata opiskelijan kehittymistä itsearviointiin ja ammatillisen kasvun suuntaan huomioiden hänen henkilökohtaiset tavoitteensa.
- 5 Harjoittelun päätyttyä ohjaava opettaja antaa kirjallisen arvioinnin harjoittelun onnistumisesta ja arvioi opiskelijan opetustyön toteuttamista sekä arvioi opiskelijan vahvuuksia ja haasteita opettajuuden näkökulmasta.
- 6 Ohjaava opettaja osallistuu mahdollisesti Lapin yliopistossa järjestettäviin koulutus – ja neuvottelutilaisuuksiin.

TYÖJÄRJESTYS LÄHIOPETUSJAKSOILLA; opetustilat ilmoitetaan verkko-oppimisympäristössä

Opettajan pedagogiset opinnot lähiopetus 16 -18.9.2013

viikko 38

klo	maanantai 16.9.13	klo	tiistai 17.9.13	klo	keskiviikko 18.9.13
9:15	KKOP0001 +KKOP0003 ls Orientaatio opettajan pedagogisiin opintoihin	9:15	KKOP0001+KKOP0003 Uudet oppimisympäristöt - digitaaliset kuulut?	9:15	KKOP0001 ja KKOP0003 Opettaminen ammattina -
11:15	Helena Koskinen		Päivi Hakkarainen		Outi Ylitapio-Mäntylä
12:00	Uudet oppimisympäristöt - digitaaliset kuulut? /Hakkarainen Ryhmäytyminen/ Tuovila		*Ryhmäytyminen Seija Tuovila	12:30	Vertaisoppiminen pedagogisena voimavarana Helena Koskinen ja
15:30	Opettajuus/ Koskinen	15:30	Helena Koskinen	15:30	Outi Ylitapio-Mäntylä

Opettajan pedagogiset opinnot lähiopetus 14-16.10.2013

viikko 42

klo	maanantai 14.10.13	klo	tiistai 15.10.13		keskiviikko 16.10.13
9:15	KKOP0001 ja 0005 Aktiivinen oppija - oppimisen aktivoiminen ja arviointi miksi, mitä ja miten?	9:15	KKOP0006 ja 0007 Tutkimus opettajan työn tukena ja orientaatio tutkielmaan	9:15	KKOP0001 ja 0005 ja 0006 Tutkiva opettaja ja ajankohtaisia teemoja/ lukupiirityöskentelyn aloittaminen
15:30	Helena Koskinen	15:30	Helena Koskinen	15:30	Outi Ylitapio-Mäntylä

Opettajan pedagogiset opinnot lähiopetus 11-13.11.2013

viikko 46

klo	maanantai 11.11.2013	klo	tiistai 12.11.2013	klo	keskiviikko 13.11.2013
9:15	KKOP0001 ja 0005 Uudet oppimisympäristöt ja digitaalinen kuilu?	9:15	KKOP0006 ja 0007 Tutkimus opettajan työn tukena ja orientaatio tutkielmaan	9:15	KKOP0002 Erilainen oppija aikuis- koulutuksessa- esteetön opetus
15:30	Päivi Hakkarainen	15:30	Helena Koskinen	15:30	Sai Väyrynen

Opettajan pedagogiset opinnot lähiopetus 9-11.12.2013

viikko 50

klo	maanantai 9.12.2013	klo	tiistai 10.12.2013	klo	keskiviikko 11.12.2013
9:15	KKOP0001 Vuorovaikutus opetustyössä Elina Kreuz	9:15	KKOP0001+KKOP0005 Aktivoivat työtavat/ työpaja; opiskelijat	9:15	KKOP0001 / ls Lukupiirien teemojen purkaminen/keskustelut
12:30	KKOP0001+KKOP0005 Aktivoivat työtavat / työpaja;	15:30	ja Helena Koskinen	15:30	Outi Ylitapio-Mäntylä
15:30	opiskelijat ja Helena Koskinen				

Opettajan pedagogiset opinnot lähiopetus 13 -15.1.2014

viikko 3

klo	maanantai 13.1.2014	klo	tiistai 14.1.2014	klo	keskiviikko 15.1.2014
9:15	KKOP0001 / Ammattiosaamisen arviointi Helena Koskinen	9:15	KKOP0001 ja 0004 / Ajankohtaista aikuiskoulutuksessa vierailija	9:15	Avoimia kysymyksiä tutkielmasta ja harjoittelusta ym. tarpeen mukaan
12:30	KKOP0001 / Oppisopimuksella ammattiin	12:30	Asiantuntijana kehittyminen: nyt ja tulevaisuudessa		
15:30	vierailija	15:30	Helena Koskinen		

Opettajan pedagogiset opinnot: tutkielmaseminaarit

viikot 10, 17, 20,36 /2014; osallistuminen oman etenemisen mukaan

9:15	maanantai	9:15	tiistai	9:15	keskiviikko
	Seminaari aloitetaan maanantaina, (hox! viikolla 17 keskiviikkona) ja jatkuu ilmoittautumisten perusteella 2-3 päivää * osallistuminen keskusteluun seminaarissa, oman työn esittely ja toisen työn opponointi * opetustilat ilmoitetaan myöhemmin				